

Daniëlle Hermans

De man van Manhattan

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

Proloog

Het kwam terug. Hij voelde het. Het was alsof zijn lichaam zich weer opende voor zijn gevoel, voor de liefde die hij voor haar koesterde. Voor het eerst sinds weken verheugde hij zich weer op de kostbare minuten waarin hij haar voor zichzelf zou hebben.

Hij trok de poort achter zich dicht, knoopte zijn sjaal om zijn nek en liep de straat uit. Eenmaal op de gracht ademde hij de geur van het water diep in. Hij hield van deze momenten, deze nachtelijke wandelingen door Amsterdam. Zijn Amsterdam. Als hij langs de stille grachten liep, met als enige geluid zijn voetstappen en het murmelende gekwaak van eenden, dan leek het alsof de tijd had stilgestaan, alsof er in al die eeuwen niets was veranderd aan deze prachtige stad, de stad waar hij zijn hart aan had verpand.

Midden op de brug die de ene kant van de gracht met de andere verbond, stond hij stil. Glimlachend keek hij over de gracht uit. Hier en daar brandde nog licht achter de ramen van de herenhuisen. Ja, dacht hij, het is goed zo. Hij knikte langzaam. Plotseling hoorde hij voetstappen achter zich. Hij keek om en tuurde in de richting van het geluid. Niets te zien.

Een onbehaaglijk gevoel nestelde zich tussen zijn schouderbladen. Hij probeerde het van zich af te schudden, maar het lukte hem niet. Het rukte en trok aan zijn spieren, en met opgetrokken schouders liep hij door. Zijn gelukzalige gevoel was in één klap verdwenen en het zweet brak hem uit. Het schoot door zijn hoofd dat hij zich belachelijk gedroeg, dat hij zich niet zo moest aanstellen, maar tegelijkertijd bedacht hij dat hij er ondertussen alle reden toe had paranoïde te zijn. Om zichzelf op zijn gemak te stellen, pakte hij zijn sleutelbos uit zijn zak en stak de scherpste sleutel als een steekwapen tussen zijn wijsvinger en middelvinger. Toen begon hij zachtjes te neuriën en liep door terwijl zijn hart tegen zijn ribbenkast voelde bonken.

Bij het grachtenpand waar hij een appartement huurde, liep hij de trap op en duwde zijn sleutel in het slot. Weer hoorde hij iets. Langzaam draaide hij zich om. Aan de overkant van de straat, langs de waterkant, stond iemand hem te wenken. Toen hij zag wie het was, haalde hij opgelucht adem.

‘Jezus. Ben jij het? Wil je me nooit meer zo laten schrikken? Waarom loop je zo achter me aan op dit idiote tijdstip?’ zei Donald en stak de weg over.

‘Sorry, dat was niet mijn bedoeling, maar ik moet je spreken.’

‘Nu? Op dit uur?’ Donald pakte de uitgestoken hand beet. De greep was krachtig. Hij voelde hoe de andere hand in een amicaal gebaar onder zijn elleboog gleeed en zijn bovenarm vastgreep. Pas toen zijn hand werd losgelaten, de grip op zijn bovenarm pijnlijk begon aan te voelen en de tweede hand zich om zijn onderarm knelde, rook hij onraad.

De klap waarmee hij op het water terechtkwam, drukte de lucht uit zijn longen en door de aanraking van zijn lichaam met het ijskoude water kon hij zich niet bewegen. Hij raakte in paniek. Zijn hersenen werkten, maar konden zijn ledematen niet aanzetten tot enige activiteit, hoe hij het ook probeerde. Zijn jas zoog het water naar binnen en niet veel later raakten zijn voeten de bodem. Pas toen raakte hij uit zijn shock. Met zijn armen maaide hij door het water en hij probeerde zich af te zetten, maar zijn voeten zakten weg in de drassige bodem. Hij wurmde zich uit zijn jas, bewoog wild met zijn armen en benen.

Proestend kwam hij boven. Hij hapte naar adem. Alles was wazig, elke belijning viel weg en hij sloeg om zich heen in de hoop dat zijn bril ergens in de buurt dreef. Het watertrappelen viel hem zwaar. De kou bereikte zijn botten en hij begon oncontroleerbaar te rillen, hoorde hoe zijn tanden tegen elkaar klapperden.

De kade lag maar een paar meter van hem af. Vanaf de straat leek die niet hoog, maar nu torende deze als een wolkenkrabber boven hem uit. Met een hondenslag zwom hij naar de kademuur. Er moest iets zijn. Een ring, een steen die uitstak, een boot, iets waar hij zich aan vast kon klampen. In een laatste slag strekte hij zijn arm. Zijn vingers raakten de muur en gleden langs de vochtige stenen, tasten naar een uitsteeksel. Opeens hoorde hij iemand roepen. Hij legde zijn hoofd in zijn nek en tuurde naar boven. Daar, ver boven

hem. Zag hij daar nou iemand staan? De schim bewoog. Daar was iemand. Iemand die hem wilde helpen, die hem iets toestak waar hij zich aan vast kon grijpen.

Hij bracht zijn hand omhoog, greep de roeispaan vast en probeerde zich te ontspannen, probeerde op adem te komen. Opeens voelde hij een ruk. Hij schreeuwde en probeerde het hout met man en macht vast te houden. Het sneed in zijn handen en splinters haakten in zijn huid toen het uit zijn handen werd getrokken. Hij brulde, keek omhoog en zag de roeispaan naar beneden komen.

Toen het hout zijn hoofd raakte, trok een helse pijn via zijn schedel door heel zijn lichaam. Hij stak zijn arm omhoog en zakte het water in, dieper en dieper, tot hij de bodem van de Amsterdamse gracht onder zijn vingers voelde. Vlak voordat zijn longen zich met water vulden, greep hij in de modder. Een rivierkreeftje krabbelde over zijn hand en hij glimlachte. *Amsterdam, mijn Amsterdam. Zo heb ik je nog nooit gevoeld.*

1

Met een stalen uitdrukking op haar gezicht liep Kes van Buren naar de vissenkomp. Achter de glazen wanden van zijn werkkamer wachtte haar chef, Bart Bonnier, haar op. Kes voelde zijn ogen op haar gericht terwijl ze zijn kant uit liep. En hij was niet de enige.

In de vijftieng meter kantoortuin die ze moest overbruggen, probeerde Kes zich af te sluiten voor de minachtende blikken van haar collega's. Dat mislukte grandioos. Ze was er veel te laat mee begonnen en hun verachting was al in haar waarneming geslopen. Het ergst van alles was dat ze niet onderweg was naar een veilige haven, maar zich tussen de haaien door aan het manoeuvreren was om vervolgens een duik in het piranhabassin te nemen. Bij elke stap die ze nam, moest ze de neiging onderdrukken zich om te draaien en hard weg te rennen.

Ze zwiepte haar haren naar achteren, en liep stug door. Kes heeft het verklohoed, Kes heeft het verklohoed, dreinde in een treiterdeun door haar hoofd. Ze had het inderdaad verkloed. En goed ook. Het was allemaal haar eigen stomme schuld. Ze had haar billen gebrand en moest nu op de blaren zitten. Al met al was het een pijnlijke situatie.

Het lekken van 'interne kwesties' was bij de krant sinds jaar en dag een bedrijfssport. Maandelijks ging de voltallige redactie van *Nederland Vandaag* de wedstrijd aan wie de beste roddel had. Kes deed altijd fanatiek mee en won tot haar grote vreugde regelmatig de mok die dienstdeed als wisselbeker. Nu zij zelf de scoop was, vond ze het allemaal minder amusant. Bovendien had zij iets op haar kerfstok wat voor de krant verstrekkende consequenties zou hebben, en mogelijk ook voor haarzelf.

Kes trok de deur van Barts kantoor achter zich dicht. Het gemurmel achter haar verstomde en werd vervangen door het zware stemgeluid van Bart Bonnier.

‘Trots op jezelf?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Totaal niet. Ik schaam me dood.’

‘Schaamte is nog het minste van wat er door je heen zou moeten gaan.’

Kes zuchtte en maakte aanstalten om te gaan zitten, maar Bart stak zijn wijsvinger op en bewoog hem langzaam heen en weer. ‘Niet zinvol. Je bent hier zo weer weg namelijk.’

Een steek sneed door haar maagstreek. Ze trok haar handen weg van de stoel, rechtte haar rug en trok een pruillip.

Met een routineus gebaar veegde Bart het vocht op zijn wang weg dat uit zijn chronisch tranende rechteroog liep en zei: ‘*Forget it.* Denk maar niet dat ik daarin trap. Bewaar die praktijken maar voor andere kerels. Daarmee ben je bij mij aan het verkeerde adres.’ Met zijn duim wees hij naar zichzelf. ‘Gepokt en gemazeld.’ Toen leunde hij achterover, zijn pen horizontaal tussen de toppen van zijn wijsvingers. ‘Is het allemaal waar?’

Kes haalde diep adem. ‘Ik wil je mijn excuses aanbieden. Bart, het was echt het stomste wat ik had kunnen doen. Sorry, ik beloof je dat het nooit meer zal gebeuren. Ik wist echt niet waar ik mee bezig was. Het eh...’

‘Het klopt dus allemaal. Heel fijn. Voor excuses is het te laat, daar schiet ik geen moer mee op. Bovendien, hoe kun je me trouwens beloven dat het niet meer voor zal komen? Je had jezelf totaal niet onder controle. Ga me nou niet vertellen dat je nooit meer een druppel alcohol aanraakt.’

Kes haalde haar schouders op en Bart smet zijn pen neer. ‘Verdomme, je hebt hier een verantwoordelijke baan. Soms vraag ik me af of jij je daar wel van bewust bent.’ Hij stak zijn wijsvinger omhoog en ze zag een blauwe stip op zijn vingertop zitten. ‘Eén fout en ik krijg direct een jurist op mijn dak. Hoe zou jij in mijn plaats reageren als jij hoorde dat ik informatie heb gelekt naar een of ander mokkel van een concurrerende krant omdat ik te veel gezopen had en met haar de koffer in ben gedoken? Dat dat mokkel van de concurrent er vervolgens met ons verhaal vandoor gaat, een verhaal waar weken werk in zit, waar elk dagblad een moord voor zou doen. Nou?’

Kes deed haar best zich een voorstelling te maken van Bart en seks, maar het lukte haar niet. ‘Ik zou woedend zijn,’ zei ze.

Bart boog zich voorover, legde met een dramatisch gebaar zijn hand achter zijn oor en duwde het naar voren. ‘Pardon?’

‘Ik zou woedend zijn,’ verzuchtte ze.

‘Dat dacht ik ook. En verder?’

‘Ik zou je... ik zou je op je flikker geven, je in dienst houden op voorwaarde dat dit nooit meer gebeurt en je een kloteklus in de schoenen schuiven.’

‘Heel goed geantwoord. Dat is dus precies wat ik ga doen.’ Hij gebaarde naar de stoel en ze ging zitten. ‘Je hoeft echt niet zo opgelucht te kijken. Ik geef je nog een kans. Maar je zult begrijpen dat ik je proefaanstelling niet over laat gaan in een vast contract. Dat kun je voorlopig op je buik schrijven.’

Ze stoof omhoog. ‘Wacht even. Dat is niet eerlijk. Bart, we hadden afgesproken dat...’

‘Dat weet ik, maar je zult begrijpen dat ik jouw contract in heroverweging heb moeten nemen. Bovendien ben ik niet de enige die daarover beslist. Ik ben op het matje geroepen en heb moeten praten als Brugman om ze ervan te overtuigen je nog een kans te geven.’

‘Bedankt,’ mompelde ze en nam weer plaats.

‘Zeg dat wel. En die rotklus waar je het over had? Alsjeblieft.’

Bart legde zijn hand op het blaadje dat voor hem lag en schoof het naar haar toe.

‘Wat is het?’

‘Donald Christie.’

‘Donald wie?’ Ze pakte het op en scande de tekst.

‘Christie. Amerikaan. Historicus.’

‘*Never heard of him.*’

‘Wij straks wel, dankzij jou.’

Ze keek op. ‘Moet ik naar Amerika?’

‘Ik dacht het niet, Van Buren. Dit is een rotklus, geen snoepreisje. De man werkt momenteel in Nederland, hier in Amsterdam om precies te zijn. Zijn boekpresentatie is over een paar dagen. Ik wil dat jij hem volgt voor ons zaterdagkatern.’

Weer trok ze een pruillip en wapperde met het A4’tje. ‘Waar gaat zijn boek over?’

‘Over Nieuw-Amsterdam. Hij...’

‘Nieuw-Amsterdam? Het vroegere New York?’

‘Hou je mond nou eens even dicht en luister. Gaat dat lukken, denk je?’

Ze knikte.

‘Donald Christie is al meer dan dertig jaar bezig met het vertalen van een archief. Het bestaat uit meer dan tienduizend zeventiende-eeuwse documenten die beschrijven hoe de Nederlanders zo’n vierhonderd jaar geleden Manhattan hebben gekoloniseerd. Het bestaat voornamelijk uit verslagen en brieven. Manhattan heette toen inderdaad Nieuw-Amsterdam.’

‘En daar is hij al meer dan dertig jaar mee bezig?’

‘Je kunt beter dertig jaar lang met iets bezig zijn waar daadwerkelijk iets uit voortkomt dan weken aan iets werken en het in één avond verknallen, vind je ook niet? Heb je van het Henry Hudson-jaar gehoord? Toch wel mag ik hopen?’

‘Dat heeft toch iets met vierhonderd jaar handelsbetrekkingen tussen Nederland en Amerika te maken?’

‘Klopt. Deels. Christies boek wordt nu uitgegeven omdat het vier eeuwen geleden is dat Henry Hudson, van oorsprong Engelsman, in opdracht van de Nederlanders voet aan wal zette op Manhattan. Als ik het goed heb begrepen komen er zeven delen. Christies boek vormt de eerste publicatie van de vertaling van het archief.’

Ze trok haar wenkbrauwen op. ‘Is dit pas zijn eerste publicatie? In dertig jaar?’

‘Dat komt doordat alle stukken uit zijn archief zwaar beschadigd zijn door vuur en vocht en knaagdieren en wat al niet. Veel stukken zijn haast onleesbaar. Christie is de expert op dit gebied. Die man weet alles, maar dan ook echt alles van de geschiedenis van Manhattan.’

‘Hm.’

‘Je vraagt je waarschijnlijk af wie daar in hemelsnaam in geïnteresseerd zou zijn. Nou, dat zijn er heel veel, kan ik je verklappen.’

‘Waarom is dit dan een rotklus?’

‘Allereerst omdat geschiedenis jou van geen kanten boeit. Daarom leek het me typisch iets voor jou. Ten tweede omdat je met deze klus niet kunt scoren. Daar baal je van, dat zie ik nu al aan je gezicht. En ten derde omdat we ontzettend veel moeite hebben moeten doen om Donald Christie over te halen zijn medewerking te verlenen. Met andere woorden: een rotklus.’ Bart keek haar glimlachend aan.

‘Goh, heb ik even pech.’

Bart Bonniers glimlach verdween. Met een klap landde zijn hand op de tafel. ‘Inderdaad, ja, heb jij verdomme even pech. Weet je wat? Sodemieter maar op.’

‘Ik... sorry, je hebt gelijk. Ik luister.’

‘Nee, laat maar zitten. Ik heb hier geen zin meer in. Waar haal je de arrogantie vandaan om te denken dat je dit gewoon kunt flikken en ermee weg kunt komen? Dat je je op deze manier kunt opstellen? Wie denk je wel dat je bent? Heb je enig benul wat je hebt veroorzaakt? Enig idee hoe ontzettend vervangbaar je bent? Nou?’

Ze wist op elke vraag het antwoord maar schudde haar hoofd terwijl ze naar de punten van haar laarzen staarde.

‘Ik word hier echt zo moe van. Soms heb ik het idee dat ik hier een kindercrèche aan het leiden ben.’ Bart slaakte een diepe zucht. ‘Maar goed. Christie liet mij in niet mis te verstane bewoordingen weten dat hij helemaal geen tijd had om aan een reportage mee te werken. Hij heeft het veel te druk en bovendien heeft hij er totaal geen zin in iemand op sleeptouw te moeten nemen. Ook duldt hij geen pottenkijkers. Ik heb hier en daar wat navraag gedaan. De man schijnt uitermate vriendelijk te zijn, maar hierin stelt hij zich onmogelijk op.’

‘Toch is hij uiteindelijk overstag gegaan.’

‘Niet van harte, kan ik je melden.’ Bart klikte op zijn mailbestand en gaf een tikje tegen zijn leesbril waardoor deze van zijn voorhoofd naar zijn neusbrug gleed. ‘Luister. “Geachte heer Bonnier, u weet dat ik had besloten niet in te gaan op uw voorstel mij voor een aantal dagen door een journalist van uw krant te laten volgen voor een of ander katern. Ik heb het momenteel zeer druk, en mijn beperkte tijd noopt mij hiervan af te zien.”’ Bart keek naar Kes en zei: ‘Nu komt het, nu moet je goed luisteren. “Daarnaast is de huidige generatie journalisten in mijn ogen geen knip voor de neus waard, daar zij niet meer in staat lijken iets te onderzoeken noch te kunnen luisteren, twee eigenschappen die, in mijn ogen althans, iedere journalist zou moeten bezitten. Ook zijn hun waarden en normen tegenwoordig ver te zoeken. Als ze deze al hebben, zijn het in elk geval niet de mijne.”’ Over de rand van zijn leesbril keek Bart haar aan. ‘Een man naar mijn hart,’ zei hij en richtte zijn ogen weer op de mail. “Echter, aangezien de organisatoren van het Hudson-her-

denkingsjaar en meerdere andere direct betrokkenen er bij mij, uit publiciteitsdoeleinden, op hebben aangedrongen op uw verzoek in te gaan, voel ik mij gedwongen u mijn medewerking te verlenen. Bij dezen. Wel wil ik u van tevoren waarschuwen dat de betreffende journalist zich zal moeten voegen naar mijn werktijden, mijn plannen, mijn dagindeling. Deze persoon kan zich op onderstaand telefoonnummer bij mij melden.”

‘Deze persoon? Dat klinkt veelbelovend. Hm, dat wordt dus geen makkie.’

‘Nee, voor de verandering eens niet. Maak je borst maar nat.’

‘Wat wil je daarmee zeggen? Vind je dat ik het makkelijk heb gehad tot nu toe?’

‘Eerlijk gezegd wel, ja. Op die laatste opdracht na natuurlijk, maar laten we het daar maar niet meer over hebben.’

Ze sloeg haar armen over elkaar. ‘Vind je dat ik de kantjes ervan afloop?’

‘Helemaal niet, maar dan spreek ik namens mezelf, en de krant. Maar voor jou? Ik vraag het me af.’

‘Wat bedoel je daarmee?’

Hij vouwde zijn handen achter zijn nek en leunde iets achterover. ‘Jij bent iemand die leeft bij de gratie van een uitdaging. Als je er geen in je schoot geworpen krijgt, ga je ernaar op zoek. Je bent verslaafd. Anderen, de normalen onder ons, vinden het heerlijk die schaarse momenten van rust en contemplatie die hun in dit leven zijn gegund te benutten om eens goed na te denken, om eens goed om zich heen te kijken, en naar zichzelf. Jij? Jij raakt volledig in paniek als deze rust je gegund is. Je hebt die kick nodig. Daarin maak je het jezelf makkelijk, ja. Waarom zie je het niet eens een keer als een uitdaging dingen net iets anders aan te pakken? In feite zou je dat ook een boost moeten geven.’

Kes liep rood aan. ‘Ik heb er geen enkele behoefte aan om nog meer naar mezelf te kijken. Daar weet ik al genoeg van. Bovendien, sinds wanneer denk jij alles te weten van mijn innerlijke noodzaak?’

‘Raak ik een gevoelige snaar? Ik weet alles van jouw innerlijke noodzaak vanaf de dag dat ik je bij dat krantje heb weggehaald. Vanaf dag één dat je hier werkt dus.’

Daar had je het. Ze had er maanden op zitten wachten en nu

kwam het. Het moment was aangebroken dat ze Bart moest bedanken voor het feit dat hij haar 'had ontdekt', zoals hij dat omschreef. Dat ze het bij de regionale krant waar ze toen voor werkte best naar haar zin had, kwam niet bij hem op. Ook had hij niet in de gaten dat ze er zelf voor had gezorgd dat ze onder zijn aandacht kwam. Haar carrièrepad was zorgvuldig uitgestippeld. Toeval bestond niet bij haar, alles was ingecalculeerd. Zo ook de ontmoeting met Bart Bonnier. De borrel waar ze naartoe was gegaan, waarvan ze wist dat hij er zou zijn, haar keuze voor het simpele zwarte jurkje, de map die ze uit haar handen had laten vallen toen ze hem passeerde, dat hij zich bukte om alles bij elkaar te rapen en zijn oog op de kop van het artikel zou vallen dat ze speciaal voor deze gelegenheid geschreven had. TAMIFLU EN RUMSFELD stond er met koeienletters boven, voorzien van een vetgedrukte ondertekst: *Een pandemie is voor velen een angstaanjagend vooruitzicht. Dat geldt niet voor Donald Rumsfeld en andere betrokkenen bij Gilead Sciences, het farmaceutische bedrijf dat eigenaar is van de rechten van Tamiflu; het griepgeneesmiddel dat momenteel door tientallen landen in enorme hoeveelheden wordt aangekocht en in sommige gevallen ernstige bijwerkingen veroorzaakt.*

Natuurlijk raakten ze over haar artikel in gesprek, natuurlijk wilde hij meer weten, natuurlijk werd ze de volgende dag door hem benaderd of ze deel wilde uitmaken van zijn redactie. De logica van oorzaak en gevolg. Daarom peinsde ze er niet over Bart te bedanken. Ze had het allemaal zelf voor elkaar gekregen. Ze mocht hem graag, maar hij was van de babyboomgeneratie, een grote groep verwerende wereldvreemden die wel wisten wat er in de wereld speelde, maar dat op de een of andere manier nooit geïnternaliseerd hadden. De consequentie was een grenzeloze naïviteit gecombineerd met een zelfingenomenheid waar de honden geen brood van lustten. Ze gedroegen zich alsof iedereen jonger dan vijfenvijftig op zijn achterhoofd was gevallen. Daarnaast lag het niet in haar intentie trouw te zijn aan een werkgever, hoe sympathiek ook. Al lang geleden was ze tot de conclusie gekomen dat er bij die vorm van loyaliteit sprake was van een sterke mate van eenrichtingsverkeer. Dat Bart zich nu op zijn borst zat te kloppen dat hij haar 'bij dat krantje' had weggehaald en zij hem daar dankbaar voor moest zijn, was tekenend.

Ze trok haar schouders op. ‘Dat zal allemaal wel. Wanneer wil je dat ik hiermee begin?’

‘Nu.’ Hij printte de mail en gaf het aan Kes. ‘Hier heb je het nummer. Ik wil dat je Christie tot de dag na zijn boekpresentatie volgt. Helder?’

Kes stond op. ‘Helder.’ Ze schraapte haar keel. ‘Ik zal je niet teleurstellen.’ Ze vond het zelf behoorlijk overtuigend klinken, maar Bart kende haar blijkbaar beter dan ze dacht.

‘Daar hoeft je bij mij niet mee aan te komen. Ik weet dat je daar geen flikker van meent. Toch mag ik het hopen.’ Als teken dat ze kon gaan, trok Bart zijn toetsenbord naar zich toe en keerde zich naar zijn beeldscherm. Toen Kes bij de deur stond, zei hij haar naam. Ze draaide zich om.

‘Maak er wat van. Als ik niet tevreden ben, kun je vertrekken,’ zei hij zonder naar haar te kijken.

Vanuit zijn tranende rechterooghoek keek Bart Bonnier haar na. Langzaam schudde hij zijn hoofd terwijl hij zich afvroeg of het met dit vak ooit nog goed zou komen. Hij was er een van de oude stempel. De journalistiek zat hem in het bloed. Zijn grootvader was oprichter van een verzetskrant die tijdens de Tweede Wereldoorlog ondergronds werd verspreid. Die man had zijn leven gewaagd om het nieuws te brengen. Ook Barts vader was journalist geworden en had zich opgewerkt tot een van de meest invloedrijke hoofdredacteuren van Nederland. Bart Bonnier had alles in zich om de kant van zijn vader op te gaan, maar hij had de tijd tegen. En de tijdgeest. Los van de stagnatie in de abonnementenverkoop, waren journalisten in zijn optiek tegenwoordig van een ander kaliber. Het waren levende knipselmappen, die hun stukken bij elkaar plakten uit bronnen die ze, veelal op internet, tegenkwamen. Vaak namen ze niet eens de moeite deze te verifiëren. Zelfs zijn meest ervaren medewerkers moest hij regelmatig op de vingers tikken. Hij kon Kes deze coulance tonen omdat zij zich hier tot nu toe niet aan had bezondigd. Ze was een harde werker, authentiek, en beschikte over een extreem ongezonde vorm van wantrouwen. Met die instelling vormde ze een frisse wind binnen zijn ingedutte redactie. Zonder dat ze zich daar bewust van was, trok ze anderen mee in haar fanatieke speurtocht naar de waarheid. Uiteindelijk waren het allemaal strebertjes. Een perfecte medewerker dus, en een heel sterke per-

soonlijkheid met één heel grote zwakte: mannen. En dan het liefst zo fout mogelijk. Bij hen verdween haar wantrouwen als sneeuw voor de zon. De blinde vlek die daarvoor in de plaats kwam, had haar nu bijna de kop gekost, en hem ook. Diep in zijn hart wist Bart dat het niet de laatste keer zou zijn.

‘Stelletje kleuters,’ verzuchtte hij. Kes was zesentwintig, oud en wijs genoeg om zelf te bepalen met wie ze zich inliet. Als hij van tevoren had geweten dat ze iets met die Steven Stoutenbeek van plan was, zou hij haar bij zich hebben geroepen. Hij zou haar vaderlijk hebben toegesproken, haar hebben gewaarschuwd dat ze er niet in moest trappen, in Stevens charmante glimlach en gestroomlijnde lichaam. Hij had er meestal geen oog voor, dit tot grote ergernis van zijn dochters. Maar zelfs hij kon zien dat Steven aantrekkelijk was, kon begrijpen dat vrouwen bij bosjes voor hem vielen. Bovendien zou Kes, net als zijn dochters, zich niets van zijn wijze raad hebben aangetrokken. Toch had hij van haar meer verwacht. Meer intuïtie, meer inzicht in waar haar onenightstand toe zou leiden.

Toen Barts informant hem een maand geleden het document had overhandigd, wist hij dat hij een scoop in handen had waar je ‘U’ tegen zegt. Maar voordat hij het openbaar kon maken, moest het geverifieerd worden. Het probleem was dat de huidige regering een heftige opschoonactie binnen de veiligheidsdienst had gehouden. Alle informanten die Bart daar had gehad, waren vervangen door hienlikkers, de keffertjes van de nieuwe premier. Kes leek de aangewezen persoon om voor die verificatie te zorgen. Hij had haar de opdracht gegeven alles tot in de puntjes uit te zoeken. Dat had ze ook gedaan. Meer dan dat zelfs.

Uit het document bleek dat de Nederlandse regering sinds een aantal weken stelselmatig alle asielzoekers in Nederland, ook al had het Europese Hof voor de Rechten van de Mens anders bepaald, het land aan het uitzetten was. Systematisch werden asielzoekerscentra geleegd en de vluchtelingen werden zonder pardon op het vliegtuig gezet naar hun land van herkomst. Om ervoor te zorgen dat dit niet in de openbaarheid kwam, werden hier geheime vluchten voor geregeld.

Tijdens haar onderzoek had Kes getuigen gevonden. Van de groep piloten die de vluchtelingen terugbrachten, waren er twee

die hun verhaal wel aan haar kwijt wilden. Ze hadden haar alles verteld. De paniek in het vliegtuig. Het geschreeuw en gehuil van de passagiers. Het moment dat wielen de landingsbaan raakten en de politiebusjes die het vliegtuig opwachtten aan kwamen scheuren. De asielzoekers, hele gezinnen die als beesten de busjes in werden gedreven, hun lot in handen van het land waaruit ze gevlucht waren. Barts krant zou hiermee naar buiten komen. Helaas was het allemaal heel anders verlopen.

Diep in zijn hart vroeg Bart zich af of hij het Kes ooit zou vergeven. En daar kwam dat andere gezeur nog bij. Bart wist dat Kes een uitmuntende speurneus was, en dat ze er niet voor terugdeinsde haar vrouwelijke charmes in de strijd te gooien om haar doel te bereiken. Hij had daar zelf geen enkel probleem mee, maar bij een aantal van haar collega's, vooral onder de vrouwelijke, leidde dit tot grote ergernis. Zo was Belinda van Kampen drie weken geleden zijn kamer binnengestormd met de vraag of hij wel wist waar Kes mee bezig was.

‘Ze krioelt als een krolse kat om die kerels heen. Bart, je moet er wat van zeggen, ik schaam me kapot. Jij ziet het niet, maar wij wel. Vandaag nog zag ik haar zitten in de portiersloge van het Binnenhof, ze zat haast bij die mannen op schoot. Onze naam, ons imago gaat zo helemaal naar zijn gallemiezen. Wij zijn een degelijke krant, tenminste, dat dacht ik altijd. Als zij onze maatstaf is, zijn wij nu geen haar beter dan het blaadje waar zij vandaan komt. Doe er iets aan.’

‘Dat is haar manier, Belin. Ze weet heus wel wat ze doet.’

‘Dat vraag ik me af. Het komt jou gewoon wel goed uit, daarom wil je er niets aan doen.’

Bart had geglimlacht. ‘Natuurlijk komt het mij goed uit, ze krijgt het altijd wel weer voor elkaar. En weet je wat het mooie is: ze kan nog schrijven ook. Ze is gewoon goed in haar werk.’

‘Dat is wel erg kort door de bocht, vind je niet? Wat zij doet heeft niets, maar dan ook helemaal niets met journalistiek te maken. Je zou haar eens bezig moeten zien. Ze draagt dan kleren die ze hier op kantoor nooit aanheeft, echt, te ordinair voor woorden. Ik heb ook veel over voor een verhaal, maar ik heb tenminste wel mijn grenzen.’

Hij had haar aangekeken. Als het om dat soort grenzen ging, was

het zeker niet Belinda zelf die achter het karretje liep om de witte streep te trekken. Belinda was een klein onooglijk propje. Bovendien zag ze er altijd uit alsof ze een griep onder de leden had. Haar oogleden hingen zwaar naar beneden en de wallen eronder maakten het geheel er niet mooier op. Dat was allemaal nog tot daar aan toe. Wat haar onaantrekkelijk maakte was de constante stuurse en ontevreden trek om haar mond. Kortom: het was een stuk chagrijn van heb-ik-jou-daar.

‘Dan liggen haar grenzen ergens anders,’ zei hij. ‘Laat haar nou maar.’

‘Het is toch waar? Bart? Het klopt toch wat ik zeg? Ik waarschuw je, straks heb je de poppen aan het dansen.’ Na die woorden had Belinda de deur zó hard achter zich dichtgesmeten dat de glazen wanden bijna uit hun voegen waren geknapt.

Belinda voelde blijkbaar aan dat hij naar haar zat te kijken, misschien wist ze zelfs wat hij op dat moment dacht, want vanachter haar bureau keek ze plotseling op en ze keek hem met een vileine glimlach aan.

Bart duwde zich uit zijn stoel omhoog. Misschien had Belinda gelijk. Hoe ver moesten ze gaan om de oplagecijfers omhoog te krijgen? Zijn krant was niet de enige die in zwaar weer verkeerde, maar het was dweilen met de kraan open.

Op het moment dat hij zijn luxaflex wilde sluiten, zag hij Kes aan de andere kant van de kantoortuin staan, omringd door kwaad kijkende collega's. Ze hield haar schouders opgetrokken. Even schoot het door hem heen zich ermee te bemoeien. ‘Zoek het maar uit,’ mompelde hij en hij sloot het probleem van zich af door de luxaflex dicht te trekken.

Zonder op hun opmerkingen te reageren, wurmde Kes zich tussen haar collega's door naar de uitgang. Vlak voordat ze de redactieruimte uitliep, siste een van haar collega's haar iets toe. Ze wist het niet zeker, maar dacht ‘vuile slet’ te horen. Spettertjes speeksel gevuld met haat brandden op haar huid.

Eenmaal buiten, weg van de walging die uit de poriën van haar collega's stroomde, op het grijze kantoortapijt gleeed en naar haar achillespees hapte om haar voor eens en voor altijd onderuit te halen, wreef ze hard over haar wangen. Ze wist precies wat ze op dat

moment nodig had: een koevoet waarmee ze de stoeptegels langs de buitenmuur van het pand kon opwippen om ze vervolgens een voor een door de ruiten van de redactieruimte te smijten, net zo lang tot er geen raam meer heel was. Glasscherven zouden als dolken in het rond vliegen. Kermend zouden haar collega's over de grond kruipen, hun handen voor hun gezicht geslagen. Bloed zou door hun vingers sijpelen en op het tapijt druppen. De rest van hun leven zouden ze de littekens dragen. Dag in dag uit zouden ze eraan herinnerd worden wat ze haar hadden aangedaan, wat voor gevoel ze haar hadden gegeven.

Maar ze had geen koevoet en stond als een gefrustreerde junk aan haar fietsketting te rukken. Haar vinger kwam tussen een van de kettingschakels terecht. Met een kreet trok ze hem terug en stak hem in haar mond. De mentale en fysieke pijn bracht de herinneringen aan Robert weer boven. Ze legde haar hand over haar mond om haar schreeuw te dempen en kneep haar ogen dicht. Ze probeerde zich te concentreren op haar ademhaling. Na een paar seconden opende ze haar ogen en schudde met haar hoofd. Terwijl ze tot rust kwam, zag ze zichzelf opeens staan, alsof ze met een helikopter over zichzelf heen cirkelde. Daar stond ze. Een vrouw met lang donker haar en een lijf van een meter drieëntachtig waarin ze nog steeds haar draai niet had gevonden. Ze stond naast haar fiets op een winderige hoek, de armen slap langs haar lichaam, haar gezicht naar beneden gericht.

'No way,' mompelde ze, en ze stak haar sleutel in het slot.